

EDUin: Kam zacílit mimořádné evropské prostředky a jaké mají být priority Národního programu obnovy pro oblast vzdělávání?

Východisko: Základním předpokladem úspěšnosti intervencí a zacílení mimořádných evropských prostředků spojených s Facilitou na podporu oživení a odolnosti je soulad s dlouhodobými cíli a opatřeními strategických a koncepčních dokumentů v oblasti vzdělávání a školství – především aktuální Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Pandemie Covid-19 a uzavření škol a školských zařízení potvrdila mnohé z identifikovaných problémů, na které reagují cíle dané strategie a zároveň urychlila naléhavost implementace plánovaných opatření a aktivit. Zároveň aktuální situace dává prostor daleko rychleji investovat do oblastí, na které by z pohledu komplexních strukturálních proměn nebyl dostatek veřejných prostředků, kapacit a podpory.

Prioritní zacílení mimořádných finančních prostředků:

1. cíl: Snižít nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů

- Zajištění doučování žáků základních škol s cílem vytvoření komplexních programů zapojujících pedagogické pracovníky formálního i zájmového a mimoškolního vzdělávání a studenty programů vysokých škol, jejichž absolvováním se získává odborná kvalifikace k výkonu regulovaných povolání pedagogických pracovníků.
- Budování střední úrovně vedení a podpory škol, jehož účelem je společně s pedagogy zlepšovat vzdělávací výsledky a rovné šance žáků v MŠ, ZŠ a SŠ na svém území.
- Cílená podpora škol a pedagogů při práci s heterogenní skupinou dětí a žáků ve všech regionech (zajištění dalšího ped. personálu, provázanost se sociální prací, dalšího vzdělávání ped. pracovníků atd.).
- Zvýšená podpora pomocného pedagogického a expertního personálu na školách v periferních a sociálně vyloučených lokalitách (sociální pedagogové, školní psychologové, speciální pedagogové, logopedi atd.).
- Snižování bariér v přístupu k předškolnímu vzdělávání a povinné školní docházce s cílem zajištění dostupnosti vzdělávání prostřednictvím zajištění obědů pro děti z ekonomicky znevýhodněných rodin.
- Cílená podpora (programy, kapacity atd.) nízkoprahovosti neformálního, zájmového a mimoškolního vzdělávání (pomocí školních družin, školních klubů, středisek volného času, základních uměleckých škol, mládežnických organizací a sportovních klubů) s cílem snižování nerovností ve vzdělávání.

2. cíl: Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život

- Revize stávajících cílů a obsahu vzdělávání – rámcových vzdělávacích programů (participativní formou se zapojením širokého okruhu aktérů, komunikační kampaň k široké odborné veřejnosti) a vytvoření a pilotáž vzdělávacích zdrojů spojených s inovovaným kurikulem.
- Podpora implementace inovovaného kurikula v území prostřednictvím komplexních programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků „in-service“ (vzdělávání přímo ve škole) a soustavné metodické práce v území.
- Vytvoření zcela nového způsobu, vybudování kapacit a infrastruktury ověřování výsledků vzdělávání žáků a dosahování cílů vzdělávání dle revidovaného kurikula na základě nejrespektovanějších standardů s cílem poskytování formativní zpětné vazby školám a identifikace potřeb jejich další zacílené podpory (např. prostřednictvím DVPP, metodického vedení či dalšího ped. personálu atd.).
- Podpora implementace již inovovaného kurikula ve vzdělávací oblasti ICT a rozvoj nové klíčové kompetence zaměřené na digitální gramotnosti žáků prostřednictvím komplexních programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků „in-service“ (vzdělávání přímo ve škole) a soustavné metodické a vzdělávací práce v území.
- Zajištění techniky a konektivity škol, učitelů a žáků (např. i fond mobilních digitálních zařízení pro znevýhodněné žáky) jako předpokladu implementace inovovaného kurikula ve vzdělávací oblasti ICT a rozvoje klíčové kompetence digitální gramotnost.
- Zajištění správy techniky a síťové infrastruktury (vnitřní i vnější) škol a školských zařízení ve spolupráci státu a zřizovatelů jako předpoklad udržitelnosti implementace nového kurikula v oblasti ICT a rozvoje klíčové kompetence digitální gramotnost.
- Inovace studijních programů vysokých škol, jejichž absolvováním se získává odborná kvalifikace k výkonu regulovaných povolání pedagogických pracovníků, v souladu s cíli a obsahem revidovaného kurikula na všech úrovních a stupních vzdělávání spolu s implementací modelu klinické školy v rámci v procesy pregraduální přípravy studentů učitelských oborů (oborová inovace, nový model provázané oborově-didaktická složky, ped.- psychologického základu a především posílení reflektované – klinické – praxe).
- Investice do infrastruktury fakult připravující učitele s cílem zajištění realizace studijních programů vysokých škol vedoucích k získání učitelské kvalifikace s cíli a obsahem revidovaného kurikula pro všechny úrovně a stupně vzdělávání.
- Vytvoření kapacit (personálních, infrastrukturních) středních, vyšších odborných i vysokých škol v oblasti dalšího profesního vzdělávání v rámci celoživotního učení dospělých za podmínky spolupráce se zaměstnavateli (vytvoření, personální a odborné zajištění nových programů profesního vzdělávání, další vzdělávání ped. pracovníků, investice do infrastruktury odborné přípravy v širokém spektru oblastí se zaměřením na vyspělé technologie).

3. cíl: Zvýšení efektivity správy vzdělávací soustavy, snižování nepedagogické zátěže škol a rozhodování na základě dat a informací

- Propojení stávajících informačních systémů ve vzdělávání a školství a vytvoření jednotného resortního informačního systému, který bude přístupný orgánům státní správy a samosprávy, což umožní jednoduše získávat údaje o školách bez jejich administrativního zatížení. Propojení tohoto systému s nově vytvořeným či stávajícími školními informačními systémy.
- Vytvoření registru pracovníků ve školství, jako nástroje snižování administrativní zátěže škol nahrazující složité výkaznictví a komplexního nástroje personalistiky ve školství.
- Vytvoření centrálního portálu školské legislativy a metodického vedení jako nástroje administrativní podpory v práci ředitelů škol se stálým „call centrem“ pro dotazy z terénu.
- Financování pedagogického výzkumu zaměřeného na podporu inovací vzdělávací praxe.